

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 82

(2001-2002)

Om lov om omdanning av statens
jernbanetrafikkselskap (NSB BA) og
statens postselskap (Posten Norge BA)
til aksjeselskaper og lov om tilbud av
grunnleggende banktjenester gjennom
Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

*Tilråding fra Samferdselsdepartementet 15. mai 2002,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Innledning og sammendrag

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1/Budsjett-innst. S. nr. 13 (2001-2002) den 13. desember 2001 vedtok Stortinget en anmodning til Regjeringen om å sette i gang arbeidet med å omgjøre NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper.

Regjeringen legger med dette fram forslag til lov om omdanning av statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper. Lovutkastet er en oppfølging av forslag fremmet i St.prp. nr. 62 (2001-2002) Om omdanning av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper, som ble lagt fram for Stortinget 7. mai 2002.

NSB BA og Posten Norge BA er i dag såkalte særlovselskaper. Organiseringen m.v. av selskapene går fram av særskilt lovgivning, jf. lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap (jernbanetrafikkselskapsloven) og lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap (postselskapsloven). En nærmere orientering om dagens organisering av selskapene samt bakgrunn for og premisser ved omdanningene til aksjeselskaper går fram av stortingsproposisjonen om saken.

Hovedformålet med omdanningsloven som foreslås i proposisjonen her er å regulere forholdet til jernbanetrafikkselskapsloven og postselskapsloven og fastsette nødvendige overgangsregler i forbindelse med omdanningene til aksjeselskaper. I tillegg inneholder proposisjonen forslag til lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett. Lovforslaget har sin bakgrunn i at gjeldende bestemmelser om dette er regulert i postselskapsloven, som oppheves i forbindelse med omdanningen av Posten til aksjeselskap, og at tilsvarende regler etter Samferdselsdepartementets vurdering bør videreføres (jf. nærmere omtale i kapittel 5).

I kapittel 2 gis det en kort omtale av hvordan omdanningene av selskapene til aksjeselskaper gjennomføres. Lovforslaget sikrer bl.a. at den igangværende virksomheten i selskapene kan brukes som innskuddskapital i de nye selskapene. Aksjeselskapene vil ellers bli stiftet i tråd med reglene om stiftelse av aksjeselskaper i aksjeloven.

I kapittel 3 er det foreslått enkelte overgangsregler i forbindelse med omdanningene som svarer til det som har vært vanlig ved tidligere omdanninger av statlige virksomheter, herunder om omregistrering i registre ved navneendring og om overføring av offentlige rettigheter m.v. I tillegg er det som en oppfølging av forslag fremmet i stortingsproposisjonen foreslått bestemmelser som sikrer videreføring av gjeldende lovregler om ventelønn og fortrinnsrett for tilsatte i NSB og Posten fram til 1.01.2005.

2 Omdanning av selskapene

I stortingsproposisjonen er det foreslått at NSB og Posten etableres som aksjeselskaper 100 pst. eid av staten og underlagt den generelle aksjelovgivningen, herunder særreglene for statsaksjeselskaper. Jernbanetrafikkselskapsloven og postselskapsloven vil dermed måtte oppheves i forbindelse med omdanningene, jf. lovutkastet § 9 nr. 1 og 2. En nærmere orientering om konsekvensene av og premisser ved omdanningene går fram av stortingsproposisjonen.

Ved omdanning av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper er det lagt vekt på kontinuitet i driften slik at selskapenes virksomhet kan videreføres uavbrutt. Omdanningene forutsettes å skje ved at NSB BAs og Posten Norge BAs eiendeler, rettigheter og forpliktelser overføres som en helhet til henholdsvis NSB AS og Posten Norge AS i forbindelse med stiftelsen av aksjeselskapene. Som vederlag mottar staten aksjer i hhv. NSB AS og Posten Norge AS. I tillegg til at igangværende virksomhet skytes inn i aksjeselskapene er det i stortingsproposisjonen om saken foreslått at staten skyter inn ny egenkapital og at statens ansvarlige lån til Posten Norge BA gjøres om til egenkapital i Posten Norge AS. Som totalt vederlag for dette mottar staten alle aksjer i de nye aksjeselskapene.

Omdanningene innebærer en oppløsning av NSB BA og Posten Norge BA, noe som etter jernbanetrafikkselskapsloven og postselskapsloven § 65 bare kan skje ved lov. Utkastet til omdanningslov §§ 2 og 3 sikrer at oppløsningene skjer ved lov og uten anvendelse av reglene om avvikling i særlovene.

Når det gjelder selve stiftelsen av NSB AS og Posten Norge AS, er det lagt til grunn at dette skal skje etter reglene om stiftelse av aksjeselskaper i aksjeloven av 13. juni 1997 nr. 44 kapittel 2. Dette innebærer at det vil bli opprettet stiftelsesdokumenter for selskapene. Stiftelsesdokumentet vil bl.a. inneholde selskapets vedtekter, bestemmelser om antall aksjer som skal tegnes, det beløpet som skal betales for hver aksje (aksjeinnskudd), tidspunktet for oppgjør av aksjeinnskudd, hvem som skal være medlemmer av selskapets styre og hvem som skal være selskapets revisor. Når stiftelsesdokumentet er underskrevet av stifterne, dvs. samferdselsministeren på vegne av staten, anses aksjeselskapet som stiftet.

3 Overgangsregler

I utkastet til omdanningslov er det innarbeidet enkelte overgangsregler i forbindelse med omdanningene. Disse overgangsreglene svarer til det som har vært vanlig ved tidligere omdanninger av statlige virksomheter til selskaper, herunder ved omdanningen av Postbanken BA til aksjeselskap i 1999. Tilsvarende regler ble også fastsatt da NSBs trafikkdel og Postverket i 1996 ble omdannet til særlovselskapene NSB BA og Posten Norge BA.

Overgangsreglene gjelder omregistrering i ulike registre ved navneendring, overføring av offentlige rettigheter, eiendeler m.v.

I tråd med forslag fremmet i St.prp. nr. 62 (2001-2002) Om omdanning av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper, er det i utkastet til omdanningslov § 7 innarbeidet en videreføring av gjeldende lovregler om fortrinnsrett og ventelønn for tilsatte i selskapene.

For en nærmere omtale vises det til merknadene til de enkelte bestemmelsene i kapittel 7.1.

4 Særskilte forhold knyttet til NSB

Omdanning av forvaltningsbedriften NSBs trafikkdel til NSB BA, jf. behandlingen av St.prp. nr. 2/Innst. S. nr. 31 (1996-97) Om endret tilknytningsform for Postverket og NSBs trafikkdel m.m., skjedde ved en deling av en samlet jernbanevirksomhet. I den forbindelse ble det lagt til grunn at spor, sporgrunn og andre tekniske anlegg som er direkte knyttet til jernbanens infrastruktur, samt bygg som er fysisk knyttet til drift og vedlikehold av kjørevegen (reléhus, omformerstasjoner, traktorstaller, stillverk og andre bygninger som er skreddersydd for kjørevegen), skulle være en del av kjørevegen og dermed underlagt Jernbaneverkets eierskap og ansvar. Den øvrige eiendomsmassen ble lagt til NSB BA for forretningsmessig utvikling, men likevel slik at Jernbaneverket er premissgiver for bruken av de delene av persontrafikkstasjonene og godsterminalene som er strengt tatt nødvendige for å kunne drive jernbanetransport. Jernbaneverket skal derfor leie disse delene til selvkost. Dette for å sikre nødvendig bruksrett for alle godkjente jernbaneoperatører.

Arbeidet med delingen av eiendelene etter forvaltningsbedriften NSB har tatt tid. Hver enkelt eiendel og eiendom er blitt nøye gjennomgått og definert i henhold til St.prp. nr. 2/Innst. S. nr. 31 (1996-97), og det er fortsatt en del hjemmelsoverføringer som mangler. Ved omdanningen av NSB BA til aksjeselskap er det derfor nødvendig at bestemmelsene i jernbanetraffikkselskapslovens § 72 annet ledd knyttet til overføringer av eiendeler/eiendommer fra forvaltningsbedriften NSB til særlovselskapet NSB, også gjøres gjeldende for aksjeselskapet NSB, se forslag til § 2 og merknadene til denne i kapittel 7.1.

5 Tilbud av banktjenester gjennom Postens ekspedisjonsnett

5.1 Postens forpliktelser

Posten Norge BA er pålagt å tilby grunnleggende banktjenester gjennom hele sitt ekspedisjonsnett. Selve forpliktelsen til å tilby slike tjenester er ikke lovregulert, men går fram av konsesjonen til Posten og selskapets vedtekter. I forbindelse med omdanningen av Postbanken BA til aksjeselskap i 1999 ble det ved lov 18. juni 1999 nr. 42 innarbeidet en ny bestemmelse i postselskapsloven hvoretter Posten skal inngå avtale med finansinstitusjon der denne gis enerett og pålegges plikt til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom hele Postens ekspedisjonsnett, jf. lovens § 4a. Bestemmelsen må ses i lys av at det tidligere var fastsatt i postbankloven av 5. juni 1992 nr. 51 at Postbanken BA hadde plikt og enerett til å tilby sine grunntjenester gjennom hele Postens nett.

Ved omdanningen av Postbanken BA til aksjeselskap og opphevingen av postbankloven i den forbindelse, var det viktig fortsatt å sikre denne type banktjenester i hele landet og at den gjeldende avtalen mellom Posten og Postbanken om dette kunne videreføres. I Ot.prp. nr. 53 (1998-99) ble det lagt til grunn at plikten til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom hele Postens ekspedisjonsnett måtte kobles til en enerett for at plikten skulle kunne være regningssvarende for finansinstitusjonen. Det ble videre lagt til grunn at eneretten og plikten burde lovfestes, men bestemmelsen ble gjort nøytral i forhold til hvilken finansinstitusjon som kunne gis en slik enerett og plikt. Den da gjeldende avtalen mellom Posten og Postbanken ble videreført også etter fusjonen mellom Postbanken AS og DnB ASA i 1999 og gjaldt da fram til 1. mai 2002, jf. St.prp. nr. 76 (1998-99). Videreføring av avtalen mellom Posten og Postbanken var et sentralt element i fusjonsavtalen mellom Postbanken og DnB og fortsatt sikring av tilbudet av banktjenester gjennom postnettet var en viktig del av beslutningsgrunnlaget for Stortingets samtykke til fusjonen.

Postselskapsloven, inkl. § 4a om avtale med finansinstitusjon, oppheves i forbindelse med omdanningen av Posten til aksjeselskap, og det er derfor vurdert om og hvordan dagens regulering bør videreføres. Tilbudet av grunnleggende banktjenester gjennom Postens ekspedisjonsnett (postkontor/Posthandel, Post i Butikk, landpostbud) er etter Regjeringens vurdering fortsatt viktig for å sikre et landsdekkende tilbud av slike tjenester. Det foreslås derfor ingen endringer i Postens plikt til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom sitt ekspedisjonsnett nå. Det foreslås imidlertid at forpliktelsen lovfestes direkte, slik tilfellet var for Postbankens forpliktelser etter den tidligere postbankloven. Dermed vil det ikke være tvil om at dette er en samfunnspålagt oppgave for Posten. På sikt bør det vurderes om Postens forpliktelser på grunn av utviklingen i bankmarkedet og endrede kundebehov f.eks. kan begrenses til de deler av ekspedisjonsnettet som befinner seg i geografiske områder der det ikke tilbys grunnleggende banktjenester gjennom andre

kanaler. Konsekvensene av dette for kundene, Posten og bankene må imidlertid utredes nærmere før det kan være aktuelt å foreslå endringer i dagens forpliktelse.

5.2 Avtale med finansinstitusjon

Posten har uavhengig av omdanningen til aksjeselskap bedt om at den lovbestemte plikten til å inngå avtale med kun én finansinstitusjon der denne gis enerett og pålegges plikt til å tilby grunnleggende banktjenester i hele Postens ekspedisjonsnett fjernes.

Bakgrunnen for Postens forslag om fjerning av eneretten for én finansinstitusjon er at det bør overlates til forretningsmessige vurderinger fra Postens side hvordan selskapets forpliktelse skal oppfylles, og at rettigheten da bør kunne gis til én eller flere finansinstitusjoner. Fra Postens side kan det være en interessant forretningsmulighet å bidra til å dekke flere bankers behov for å være fysisk til stede i hele landet ved å ha avtaler med flere banker om grunnleggende banktjenester i Postens ekspedisjonsnett. Slike avtaler vil ifølge Posten kunne bedre selskapets lønnsomhet, og samtidig kunne bidra til et mer robust tilbud av grunnleggende banktjenester i hele landet. Dette vil også kunne styrke konkurransen mellom bankene.

I tillegg påpeker Posten at det kan være fordelaktig for kundene dersom grunnleggende banktjenester er tilgjengelig fra flere banker gjennom Postens salgsnett. Ved å åpne for andre løsninger vil Posten også kunne velge samarbeidende banker med lokal tilhørighet der det er hensiktsmessig.

Posten har opplyst at den foreliggende avtalen med DnB/Postbanken gjelder til og med 2005. Et eventuelt skifte av samarbeidspartner er dermed ifølge Posten lite aktuelt før den nåværende avtalen utløper. Spørsmålet om å slippe andre banker inn i ekspedisjonsnettet når det gjelder tilbud av grunnleggende banktjenester er ikke forelagt DnB/Postbanken fra Postens side.

Det er også med dagens ordning en viss risiko for at gjeldende avtale med DnB/Postbanken må omarbeides betydelig eller ikke videreføres når den utløper ved utgangen av 2005. Det må da i tilfelle etter dagens regelverk inngås avtale med én annen finansinstitusjon om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom ekspedisjonsnettet. Dette kan bli vanskelig. Samferdselsdepartementet ser derfor at det kan være fordelaktig for Posten å ha mer fleksibilitet på dette området, og at det bør overlates til forretningsmessige vurderinger hvorvidt det skal være en eller flere banker som får mulighet til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom nettet - parallelt med eller til erstatning for DnB/Postbanken. Det vil kunne være en fordel for kundene om også grunnleggende banktjenester fra andre banker kan tilbys gjennom Postens ekspedisjonsnett. Dette bør, slik Posten påpeker, kunne bidra til å øke konkurransen i bankmarkedet i distriktene. Da tilbudet av grunnleggende banktjenester gjennom Posten fortsatt må anses viktig for å sikre et landsdekkende tilbud av slike tjenester, er det imidlertid helt sentralt for Samferdselsdepartementet at eventuelle endringer ikke skal svekke Postens mulighet til å oppfylle plikten til å tilby grunnleggende banktjenester overfor kunder i alle deler av landet. En oppheving av plikten og eneretten for én finansinstitusjon må

derfor ikke øke risikoen for at det blir betydelig vanskeligere for Posten å inngå avtaler med finansinstitusjoner for å sikre oppfylning av Postens forpliktelser. For departementet er det også av stor betydning hvilke konsekvenser en oppheving vil ha for den gjeldende avtalen mellom Posten og DnB/Postbanken, som bl.a. baserer seg på at banken har enerett til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom Postens ekspedisjonsnett.

På denne bakgrunn foreslår Samferdselsdepartementet at lovbestemmelsen om Postens plikt til å tilby grunnleggende banktjenester i sitt ekspedisjonsnett gjøres nøytral i forhold til om selskapet skal inngå avtale med en eller flere finansinstitusjoner for å sikre dette. Det legges imidlertid til grunn at Posten inntil konsekvensene av en mulig oppsplitting på flere banker er nærmere vurdert, viderefører dagens ordning med at én bank har plikt og enerett til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom selskapets ekspedisjonsnett. I denne forbindelse må konsekvensene for Postens muligheter til å oppfylle sine forpliktelser og for gjeldende avtale med DnB/Postbanken vurderes nøye.

Eventuelle negative konkurransemessige konsekvenser av en fristilling må også vurderes nærmere før endelige konklusjoner treffes. Bakgrunnen for dette er at konkurransen i enkelte lokale markeder kan bli skadelidende dersom Postens valg av samarbeidspartner i ulike geografiske områder skjer utelukkende ut fra forretningsmessige betraktninger. Velger Posten f.eks. å inngå en samarbeidsavtale med en bank som i utgangspunktet står sterkt i ett område, kan dette innebære en dårligere løsning for kundene - både med hensyn til bredde i tilbudet og pris på tjenestene - i forhold til en situasjon der valget faller på en mindre dominerende aktør. I tillegg finnes en risiko for at den aktuelle banken i ettertid velger å avvikle en egen filial i det aktuelle markedet. Hvordan slike problemer kan løses praktisk og evt. gjennom lovregulering vil bli vurdert nærmere.

5.3 Lovregulering

Det er vurdert hvordan en ny lovbestemmelse om tilbud av banktjenester gjennom Postens ekspedisjonsnett bør innarbeides. Omdanningsloven i forbindelse med omdanningen til aksjeselskap vil etter vedlagte forslag kun inneholde overgangsbestemmelser og ikke permanente lovbestemmelser. Det er derfor ikke hensiktsmessig å innarbeide lovbestemmelsen der. Videre er det heller ikke naturlig å innarbeide en bestemmelse om tilbud av banktjenester i postloven, som kun gjelder formidling av posttjenester. Det synes heller ikke hensiktsmessig med en innarbeiding i finanslovgivningen. Det foreslås derfor at det gis en ny lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Postens ekspedisjonsnett.

I tillegg til lovfesting av Postens forpliktelser foreslås det i loven også innarbeidet en definisjon av «grunnleggende banktjenester» og en videreføring av dagens bestemmelser i postselskapsloven § 4a annet ledd om taushetsplikt for ansatte og revisor i Posten, jf. lovforslaget § 3 og merknadene til denne i kapittel 7.2.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Omdanningene av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper vil ikke i seg selv medføre administrative eller personalmessige konsekvenser.

For økonomiske konsekvenser av forslaget, vises det til omtale i St.prp. nr. 62 (2001-2001) Om omdanning av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper.

7 Merknader til de enkelte bestemmelser

7.1 Til lov om omdanning av statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper

Til § 1 Formål

Paragrafen fastsetter lovens formål, som er å regulere forholdet til lov om statens jernbanetrafikkselskap, lov om statens postselskap og visse overgangsspørsmål i forbindelse med omdanning av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper.

Til § 2 Omdanning av statens jernbanetrafikkselskap

Paragrafen fastsetter i *første ledd første punktum* at NSB BAs eiendeler, rettigheter og forpliktelser kan overføres som en helhet til NSB AS i forbindelse med stiftelsen av aksjeselskapet. Overføringen skjer som aksjeinnskudd, og som vederlag erverver staten aksjer i det nye aksjeselskapet. Som følge av bestemmelsen, vil selskapets midler ved oppløsningen av NSB BA ikke gå inn i statskassen, men overføres direkte til aksjeselskapet.

Samferdselsministeren vil ved stiftelsen representere staten som aksjetegner og stifter og vil, i tråd med aksjelovens § 2 annet ledd, fastsette i stiftelsesdokumentet for NSB AS at aksjene tegnes med NSB BAs samlede virksomhet som aksjeinnskudd. I tråd med forslag fremmet i St.prp. nr. 62 (2001-2001) vil staten i tillegg skyte inn et kontantvederlag som ny aksjekapital i forbindelse med stiftelsen av aksjeselskapet.

Etter jernbanetrafikkskapsloven § 65 skal oppløsning av selskapet vedtas ved lov. Forslaget til § 2 første ledd sikrer dette og forutsetter at det ut over dette ikke treffes noe særskilt vedtak om oppløsning av NSB BA.

Videre fastsettes det *i første ledd annet punktum* at reglene om avvikling i jernbanetrafikkskapsloven § 65 ikke gjelder ved oppløsningen av NSB BA i forbindelse med omdanningen til aksjeselskap. Forslaget bygger på den forutsetning at NSB BA ikke skal gjennom en oppløsnings- og avviklingsprosedyre, men anses oppløst og avviklet når det nye selskapet er registrert i Foretaksregisteret med NSB BAs virksomhet som aksjekapitalinnskudd.

Det gjenstår fortsatt enkelte uavklarte forhold og hjemmelsoverføringer etter delingen av den tidligere forvaltningsbedriften NSB til hhv. NSB BA og staten v/Jernbaneverket. Det legges til grunn at NSB BAs rettigheter og forpliktelser i forbindelse delingen av forvaltningsbedriften NSB overdras videre til NSB AS i kraft av § 2 første ledd.

I *annet og tredje ledd* er det fastsatt at rettigheter og forpliktelser som har sitt utspring i forhold før omdannelsen av den tidligere forvaltningsbedriften NSB til NSB BA, skal tilordnes NSB AS i den utstrekning forholdet var knyttet til NSB trafikkdelens virksomhet, jf. også jernbanetrafikkskapsloven § 72. Der banedelen og trafikkdelen driver virksomhet innenfor den annens område og virksomheten har medført skader eller pådratt forpliktelser, skal

disse forhold i henhold til denne bestemmelsen følge den delen av den tidligere forvaltningsbedriften som utførte virksomheten.

I *fjerde ledd* opprettholdes tidligere bestemmelse om at deling som ikke senere er regulert mellom partene, i tvilstilfeller avgjøres av Kongen, jf. jernbanetraffikkselskapsloven § 72 annet ledd.

Med NSB AS forstås i denne paragrafen NSB-konsernet, slik at overføring av eiendeler, rettigheter og forpliktelser etter forvaltningsbedriften NSB om nødvendig kan skje direkte til ansvarlig datterselskap. På den måten unngås flere trinn med hjemmelsoverføringer.

Til § 3 Omdanning av statens postselskap

Paragrafen fastsetter i *første punktum* at Posten Norge BAs eiendeler, rettigheter og forpliktelser kan overføres som en helhet til Posten Norge AS i forbindelse med stiftelsen av aksjeselskapet. Overføringen skjer som aksjeinnskudd, og som vederlag erverver staten aksjer i det nye aksjeselskapet. Som følge av bestemmelsen, vil selskapenes midler ved oppløsningen av Posten Norge BA ikke gå inn i statskassen, men overføres direkte til aksjeselskapet.

I tillegg er det i St.prp. nr. 62 (2001-2002) foreslått en styrking av egenkapitalen i Posten i forbindelse med omdanningen til aksjeselskap. Det er foreslått at et ansvarlig lån fra staten til Posten Norge BA omdannes til aksjekapital i Posten Norge AS og at staten i tillegg skyter inn et kontantvederlag i forbindelse med stiftelsen av aksjeselskapet.

Samferdselsministeren vil ved stiftelsen representere staten som aksjetegner og stifter, og vil i tråd med aksjeloven § 2 annet ledd fastsette i stiftelsesdokumentet for Posten Norge AS at aksjene tegnes med Posten Norge BAs samlede virksomhet som aksjeinnskudd. Nærmere bestemmelser om aksjekapitalens størrelse, aksjeinnskuddet og oppgjøret av dette vil også framgå av stiftelsesdokumentet.

Etter postselskapsloven § 65 skal oppløsning av selskapet vedtas ved lov. Forslaget til § 2 sikrer dette og forutsetter at det ut over dette ikke treffes noe særskilt vedtak om oppløsning av Posten Norge BA.

Videre fastsettes det i *annet punktum* at reglene om avvikling i postselskapsloven § 65 ikke gjelder ved oppløsningen av Posten Norge BA i forbindelse med omdanningen til aksjeselskap. Forslaget bygger på den forutsetning at Posten Norge BA ikke skal gjennom en oppløsnings- og avviklingsprosedyre, men anses oppløst og avviklet når det nye selskapet er registrert i Foretaksregisteret med Posten Norge BAs virksomhet som aksjekapitalinnskudd.

Til § 4 Omregistreringer

Paragrafen inneholder en særregel om omregistrering i offentlige registre i forbindelse med omdanningene. Bestemmelsen gir grunnlag for å registrere overføringen av eiendeler, rettigheter m.v. til de nye aksjeselskapene ved at vedkommende offentlige myndighet gjør en navneendring i vedkommende register. For grunnboken vil dette innebære at det ikke blir krevd formell overskjøting av faste eiendommer fra henholdsvis NSB BA og Posten Norge

BA til de nye aksjeselskapene, jf. også § 2 når det gjelder gjenstående overføringer fra den tidligere forvaltningsbedriften NSB. En konsekvens av dette vil være at det ikke skal betales tinglysningsgebyr eller dokumentavgift. Tilsvarende innebærer bestemmelsen at det ikke vil påløpe omregistreringsavgift for biler og andre registreringspliktige motorkjøretøyer som overføres fra BA-selskapene til de nye aksjeselskapene i forbindelse med omdanningene.

Lignende bestemmelser er fastsatt ved tidligere omdanninger av statlige virksomheter til selskaper, bl.a. da forvaltningsbedriften Televerket ble omdannet til aksjeselskap (lov 24. juni 1994 nr. 45 § 4 annet ledd), forvaltningsbedriftene Postverket og NSBs trafikkdel ble omdannet til særlovselskaper i 1996 (særlovene § 73, tredje ledd) og ved omdanning av Postbanken BA til aksjeselskap i 1999 (lov 18. juni 1999 nr. 42 § 4). Bestemmelsen svarer for øvrig til fremgangsmåten ved overføring av fast eiendom ved fusjon av aksjeselskaper.

Når det gjelder omregistrering i Foretaksregisteret/Enhetsregisteret, vil dette imidlertid bli gjennomført etter de ordinære regler som gjelder ved nystiftelse av aksjeselskaper. NSB AS og Posten Norge AS, som vil bli andre juridiske personer enn NSB BA og Posten Norge BA, vil etter dette bli tildelt nye organisasjonsnummer i disse registrene.

I tilknytning til omdanningen vil det være aktuelt for NSB å fortsette prosessen med å tilordne eiendommer til NSB etter de grensesnittene som ble fastlagt under omdanningen av forvaltningsbedriften i 1996 og den samtidige delingen mellom NSB og Jernbaneverket og senere omforente løsninger som kom som en konsekvens av dette. NSB BA har utviklet en konsernmodell hvor eiendomsvirksomheten er lagt ut i egne datterselskaper. For å kunne opprettholde kontinuiteten i denne prosessen, vil NSB derfor ha behov for å kunne overføre eiendommene til datterselskap. Avgiftsfritaket som følger av bestemmelsen bør også omfatte dette, slik at NSB ikke av avgiftsmessige grunner blir avskåret fra å gjennomføre en hensiktsmessig organisering av konsernet, evt. la hjemmelen til fast eiendom ligge tilbake i morselskapet, mens den materielle eiendomsretten overføres til underliggende datterselskaper. Jevnfør for øvrig også merknadene til § 2 annet og tredje ledd.

Til § 5 Overføring av offentlige rettigheter m.v.

Paragrafen regulerer enkelte spørsmål når det gjelder overføring av offentlige og privatrettslige rettigheter m.v. ved omdanningene av henholdsvis NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper.

Bestemmelsen fastsetter en særregel om overføring av offentlige rettigheter, tillatelser m.v. fra henholdsvis NSB BA og Posten Norge BA til de nye aksjeselskapene uten nærmere tillatelse fra vedkommende offentlige myndighet. Forslaget vil lette omdanningen, da man med hjemmel i den foreslåtte lovbestemmelsen kan overføre offentlige rettigheter og tillatelser m.v. til aksjeselskapet uten en individuell saksbehandling.

Tilsvarende bestemmelser er fastsatt i forbindelse med tidligere omdanninger av statlige virksomheter, bl.a. ved omdanningen av Postbanken BA til aksjeselskap i 1999, jf. lov 18. juni 1999 nr. 42 § 5.

Til § 6 Overføring av eiendeler, forpliktelser m.v.

Paragrafens *første ledd* inneholder en bestemmelse som hindrer kreditorer og andre rettighetshavere i å motsette seg at NSB AS og Posten Norge AS i forbindelse med omorganiseringen overtar henholdsvis NSB BAs og Posten Norge BAs forpliktelser. Det er en forutsetning at alle løpende forpliktelser skal overføres til aksjeselskapene i forbindelse med omdanningen, og at NSB AS og Posten Norge AS dermed er direkte videreføringer av henholdsvis NSB BA og Posten Norge BA.

Bestemmelsen må ses i sammenheng med at NSB BAs og Posten Norge BAs forpliktelser etter vanlige formuesrettslige regler ikke med frigjørende virkning for selskapene kan overføres til et aksjeselskap uten medkontrahentens samtykke. I prinsippet vil medkontrahenten da kunne nekte slikt samtykke uten å angi noen nærmere begrunnelse for dette, og det kan ikke utelukkes at enkelte medkontrahenter vil kunne nekte å gi samtykke for å komme i en bedre forhandlingsposisjon, og til å med hevde at overføring av avtaleforpliktelser til aksjeselskapet innebærer et vesentlig mislighold av avtalen. Et slikt standpunkt kan vanskelig sies å være juridisk holdbart i forbindelse med omorganiseringen til aksjeselskap, men vil likevel kunne medføre vesentlige vanskeligheter. For å avklare forholdet omkring overføringer av forpliktelser til aksjeselskapet og avskjære eventuell innsigelse fra medkontrahenten, foreslås i *første ledd første punktum* en lovbestemmelse som innebærer en automatisk kontraktsovergang uten at kreditorene og eventuelle andre medkontrahenter kan motsette seg dette.

En slik lovteknikk er brukt ved en rekke tidligere omdanninger av statlig virksomhet, f.eks. ved omdanningen av Televerket til aksjeselskap (lov 24 juli 1994 nr. 45 § 5 annet ledd), omdanningen av Postverket og NSBs trafikkdel til særlovselskaper (særlovene § 73 annet ledd annet punktum) og av Postbanken BA til aksjeselskap (lov 18. juni 1999 nr. 42 § 6). Etter det departementet kjenner til, har man ikke hatt negative erfaringer med disse bestemmelsene. Fremgangsmåten forutsetter at kreditors rettslige eller faktiske dekningsmuligheter som følge av overføringen ikke blir forringet. For NSBs og Postens vedkommende legges det til grunn at dette vilkåret vil være oppfylt.

Når det gjelder NSB, vil bestemmelsen imidlertid ikke være forpliktende for alle selskapets lånegivere. NSBs langsiktige låneavtaler er inngått og regulert etter engelsk lov. NSB har overfor Samferdselsdepartementet bedt om en overgangsberedskap fra statens side i form av en midlertidig garanti eller midlertidig trekkrettighet, inntil det internasjonale private lånemarkedet blir fortlørlig med den nye selskapsformen. Samferdselsdepartementet legger til grunn at NSB dekker sitt midlertidige likviditetsbehov gjennom kortsiktige trekkrettigheter i norske banker. Dersom dette skulle vise seg å bli vanskelig, vil departementet som nevnt i St.prp. nr. 62 (2001-2002) Om omdanning av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper, komme tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle overgangsordninger, slik at selskapets likviditet blir sikret i en overgangsperiode.

Første ledd annet punktum innebærer at NSB BA og Posten Norge BA sine forpliktelser som følge av oppløsning av selskapene ikke skal kunne gjøres gjeldende mot staten.

Etter *første ledd tredje punktum* kan fordringshavere og andre rettighets-
havere ikke motsette seg overføring etter første ledd eller gjøre gjeldende at
overføringene utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet.

Omdanningene skjer som nevnt i §§ 2 og 3 ved at selskapenes samtlige
eiendeler, rettigheter og forpliktelser skytes inn i de nystiftede aksjeselska-
pene mot vederlag i aksjer og full eierkontinuitet. Det går på denne bakgrunn
fram av *annet ledd* at de nystiftede aksjeselskapene skal videreføre NSB BA og
Posten Norge BAs skattemessige verdier og skatteposisjoner knyttet til de
overførte eiendeler, rettigheter og forpliktelser m.v. Omdanningene skal der-
for ikke utløse beskatning for de overdragende selskaper etter skatteloven av
26. mars 1999 nr. 14.

Etter merverdiavgiftsloven av 19. juni 1969 nr. 66 § 16 nr. 6 skal det ikke
svares merverdiavgift av varer og driftsmidler som overdras som ledd i over-
dragelse av virksomhet til ny innehaver. Som følge av at det ikke skal svares
merverdiavgift ved slike overdragelser, skal den nye eieren heller ikke betale
investeringsavgift på de nyanskaffede eiendelene. Omdanningene av NSB og
Posten - med overdragelse av driftsmidler, eventuelle varelagre, videreføring
av samme virksomhet m.v. - vil oppfylle vilkårene for virksomhetsoverdra-
gelse i merverdiavgiftsloven § 16 nr. 6. De vil dermed ikke utløse plikt til å
svare merverdiavgift eller investeringsavgift.

Til § 7 Fortrinnsrett til ny stilling i staten og ventelønn

§ 7 er en videreføring av de tilsattes særskilte rettigheter knyttet til fortrinns-
rett og ventelønn etter jernbanetrafikkselskapsloven og postselskapsloven §
63 for den tidligere fastsatte overgangsperioden. Rettighetene er ment å sikre
arbeidstakeren ny stilling i staten og/eller en viss inntekt i påvente av nytt
arbeid.

For en nærmere orientering om rettighetene og bakgrunnen for forslaget
om videreføring for NSB AS og Posten Norge AS, vises det til Ot.prp. nr. 89
(2000-2001) Om lov om endringer i lov 22. november 1996 nr. 65 om statens
postselskap og i lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikksel-
skap og til St.prp. nr. 62 (2001-2002) Om omdanning av NSB BA og Posten
Norge BA til aksjeselskaper.

Attende ledd sikrer at forskriftene som tidligere er fastsatt av Kongen om
fortrinnsrett og ventelønn for tilsatte i NSB BA og Posten Norge BA med hjem-
mel i jernbanetrafikkselskapsloven og postselskapsloven, som oppheves i for-
bindelse med omdanningene til aksjeselskaper, kan videreføres uten at det må
fastsettes nye forskifter med hjemmel i omdanningsloven.

Til § 8 Ikrafttredelse

Paragrafen fastsetter at loven trer i kraft straks, med unntak av § 9 som trer i
kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Bakgrunnen for at endringene i andre lover først trer i kraft fra et senere
tidspunkt fastsatt av Kongen, er at endringene må knyttes opp til det tidspunkt
da NSB BA og Posten Norge BA opphører som egne rettsobjekter. Dette vil

være det tidspunkt da selskapene slettes i Foretaksregisteret. I St.prp. nr. 62 (2001-2002) er det foreslått at omdanningene skjer 1. juli 2002.

Til § 9 Endringer i andre lover

I § 9 foreslås endringer i andre lover som følge av omdanningen av NSB BA og Posten Norge BA til aksjeselskaper.

Nr 1 og 2 følger av at omdanningene av selskapene til ordinære aksjeselskaper innebærer at særreguleringen gjennom jernbanetrafikkselskapsloven og postselskapsloven må oppheves.

På bakgrunn av at lov om statens postselskap oppheves i forbindelse med omdanningen til aksjeselskap, bør heller ikke betegnelsen «statens postselskap» brukes i lovgivningen. Dette ville kunne være egnet til å skape uklarhet eller forvirring mht. hvilket selskap de aktuelle lovbestemmelsene sikter til. Det foreslås at selskapets firmanavn brukes i stedet. I *nr. 3* foreslås det på denne bakgrunn at betegnelsen «statens postselskap» endres til «Posten Norge AS» i de lover der selskapet er og fortsatt skal være særskilt nevnt. Med unntak av lov om statens jernbanetrafikkselskap og de bestemmelsene som er nevnt nedenfor, er ikke statens jernbanetrafikkselskap særskilt nevnt i lovgivningen. Det vil bli påsett at det foretas nødvendige navneendringer i forskrifter der selskapene er nevnt.

I enkelte lover er statens jernbanetrafikkselskap og statens postselskap nevnt særskilt ved siden av aksjeselskaper for å sikre at tilsvarende regler gis anvendelse for dem. Dette gjelder de lovene som er nevnt i § 9 *nr. 4, 5, 7 og 8*. Når selskapene er aksjeselskaper er det ikke lenger nødvendig å nevne dem særskilt i disse bestemmelsene og de er derfor foreslått fjernet fra oppramsningene. Når det gjelder endringene i lov om tilsattes representasjon i offentlige virksomheters styrende organer m.v. § 1 tredje ledd, er også den alfabetiske listen rettet opp slik at punktet om universiteter og høyskoler blir punkt «d» i bestemmelsen.

I *nr. 6* er «Posten Norge AS» innarbeidet som ny betegnelse på statens postselskap i finansieringsvirksomhetsloven. I tillegg er referansen til dagens bestemmelse i postselskapsloven § 4a om avtale med finansinstitusjon endret slik at bestemmelsen refererer seg til den nye loven om tilbud av grunnleggende banktjenester i Posten Norge AS' ekspedisjonsnett som foreslås i proposisjonen her.

7.2 Til lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

Til lovens tittel

«Posten Norge AS» foreslås brukt som betegnelse på selskapet i lovens tittel og i dens enkelte bestemmelser. Det synes ikke hensiktsmessig å fortsette å bruke dagens lovbetegnelse på Posten Norge BA, statens postselskap, da det vil kunne være egnet til å skape unødig uklarhet om hvilket selskap som har forpliktelsen når den særlige reguleringen gjennom lov om statens postselskap er opphørt, jf. merknadene til § 9 nr. 3 i kapittel 7.1.

Til § 1 Formål

Det går fram av formålet til loven at den skal sikre et tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom ekspedisjonsnett til Posten Norge AS. For en nærmere orientering om bakgrunnen for bestemmelsen m.v. vises det til kapittel 5 i proposisjonen her.

Til § 2 Tilbud av grunnleggende banktjenester

Bestemmelsen er en videreføring av postselskapsloven § 4a, men fastsetter direkte Postens forpliktelse til å tilby grunnleggende banktjenester gjennom sitt ekspedisjonsnett (postkontorer, Posthandel, Post i Butikk og landposttjenesten) gjennom avtale med finansinstitusjon. Bestemmelsen er imidlertid i forhold til den tidligere lovreguleringen åpen mht. om Posten skal inngå avtale med én eller flere finansinstitusjoner og mht. en eventuell geografisk oppdeling av nettet. For en nærmere omtale vises det ellers til kapittel 5.

I *annet ledd* er det innarbeidet en definisjon av grunnleggende banktjenester. Denne er i tråd med det som i sin tid ble lagt til grunn i lov 5. juni 1992 nr. 51 om Postbanken BA og for postselskapsloven § 4a, jf. Ot.prp. nr. 53 (1998-99) Om omdanning av Postbanken BA til aksjeselskap. Etter dette regnes innskudd i, uttak av og overføringer mellom konti som grunnleggende banktjenester.

Til § 3 Taushetsplikt

Bestemmelsen er en videreføring av postselskapsloven § 4a annet ledd, og må ses i sammenheng med forretningsbanklovens § 18. Det vises også til lov 10. juni 1988 nr. 40 finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-1 annet ledd nr. 2 som fastsetter at reglene om hvitvasking av penger i lovens § 2-17 også gjelder for Posten når det utfører tjenester for finansinstitusjon. Når det gjelder taushetsplikt m.v. for personer som utfører finansielle tjenester på vegne av Posten, reguleres dette i avtaler mellom Posten og samarbeidspartnere.

Til § 4 Ikrafttredelse

Det går fram av bestemmelsen at loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Loven må tre i kraft samtidig med at lov om statens postselskap oppheves i forbindelse med omdanningen av Posten Norge BA til aksjeselskap.

Samferdselsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om omdanning av statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper og lov

Om lov om omdanning av statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper og lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om omdanning av statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper og lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om omdanning av statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper

§ 1 Formål

Formålet med loven er å regulere forholdet til lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap, lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap og visse overgangsspørsmål i forbindelse med omdanning av statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper.

§ 2 Omdanning av statens jernbanetrafikkselskap

NSB BA kan oppløses ved at selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser som en helhet overføres til NSB AS som del av statens innskudd i selskapet mot at staten erverver aksjer i det nye aksjeselskapet. Lov om statens jernbanetrafikkselskap § 65 gjelder ikke ved oppløsning av NSB BA.

Alle eiendeler og rettigheter som tilhørte forvaltningsbedriften NSBs trafikkdel før denne ble omdannet til NSB BA omfattes av overføringen i første ledd. Dette gjelder uavhengig av om overskjøting og lignende er gjennomført på det tidspunkt NSB BA omdannes til aksjeselskap.

NSB AS overtar på samme måte alle forpliktelser som har sitt grunnlag i NSBs trafikkdel før denne ble omdannet til NSB BA.

Kongen avgjør i tvilstilfelle om en eiendel, rettighet eller forpliktelse var knyttet til forvaltningsbedriften NSBs trafikkdel ved omdanningen til NSB BA.

§ 3 Omdanning av statens postselskap

Posten Norge BA kan oppløses ved at selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser som en helhet overføres til Posten Norge AS som del av statens innskudd i selskapet, mot at staten erverver aksjer i det nye aksjeselskapet. Lov om statens postselskap § 65 gjelder ikke ved oppløsning av Posten Norge BA.

§ 4 Omregistreringer

Omregistrering i grunnbok og andre registre i forbindelse med omdanningene skjer ved navneendring. Første punktum gjelder tilsvarende når NSB AS i forbindelse med omdanningen overfører eiendomsretten til fast eiendom med videre til heleid datterselskap.

§ 5 Overføring av offentlig rettigheter m.v.

Om lov om omdanning av statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper og lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

Offentlige rettigheter, tillatelser m.v. som gjelder NSB BA og Posten Norge BA blir ved omdanningen overført til henholdsvis NSB AS og Posten Norge AS.

§ 6 Overføring av eiendeler, forpliktelser m.v.

Overføringen av forpliktelser i henhold til § 2 og § 3 skjer med frigjørende virkning for NSB BA og Posten Norge BA. De overførte forpliktelsene kan heller ikke gjøres gjeldende mot staten. Fordringshavere og andre rettighetshavere kan ikke motsette seg overføring etter første ledd eller gjøre gjeldende at overføringene utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet.

NSB AS og Posten Norge AS skal videreføre NSB BA og Posten Norge BAs skattemessige verdier og skatteposisjoner knyttet til de overførte eiendeler, rettigheter og forpliktelser. Omdanningene skal ikke utløse beskatning for de overdragende selskaper etter lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt.

§ 7 Fortrinnsrett til ny stilling i staten og ventelønn

Blir arbeidstaker i NSB AS eller Posten Norge AS sagt opp fordi:

- a) stillingen blir inndratt eller arbeidet er falt bort,
- b) vedkommende på grunn av sykdom er varig uskikket til forsvarlig å utføre sin tjeneste, eller
- c) vedkommende ikke lenger har de kvalifikasjoner som er nødvendig eller foreskrevet for stillingen,

og det ikke foreligger annen passende stilling i selskapet eller datterselskaper til selskapet, skal vedkommende såvidt mulig tilbys annet høvelig arbeid i staten. Rett til slik stilling har bare fast tilsatte arbeidstakere som har vært tilsatt sammenhengende i selskapet i minst to år eller midlertidig tilsatte med sammenhengende tjeneste i minst fire år. Ved beregning av tjenestetiden regnes også tilsetning i datterselskap til selskapet.

Fortrinnsretten gjelder bare når arbeidstaker har de nødvendige faglige og personlige egenskaper for stillingen. Kan manglende kvalifikasjoner rettes ved hensiktsmessig tilleggsutdanning, kan vedkommende tilsettes på vilkår av at tilleggsutdanningen tas innen en fastsatt frist.

Arbeidstaker som får varsel om oppsigelse, skal gjøres kjent med sine rettigheter etter loven. Det kan da samtidig pålegges vedkommende innen en fastsatt frist å melde fra om fortrinnsretten ønskes gjort gjeldende. Får arbeidstaker tilbud om ny, passende stilling i staten og det ikke er akseptert innen 14 dager, faller fortrinnsretten endelig bort.

Arbeidstaker som er sagt opp uten at det foreligger annet passende arbeid i selskapet eller datterselskap til selskapet, og det antas å være vanskelig å skaffe annet høvelig arbeid, kan gis ventelønn fra staten om det ikke foreligger krav på pensjon. Ventelønn skal fastsettes for høyst tre år om gangen. Ventelønn gis ikke til fast tilsatt arbeidstaker med mindre enn to års tilsetningstid, eller midlertidig tilsatt med mindre enn fire års tilsetningstid.

Reglene i denne paragrafen begrenser ikke arbeidstakers rettigheter til ny stilling i selskapene eller datterselskap etter lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidvern og arbeidsmiljø §§ 13, 60 nr. 2 og 67.

Om lov om omdanning av statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper og lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

Ved tvist om fortrinnsrett og ventelønn etter denne paragrafen får lov om arbeidervern og arbeidsmiljø § 67 nr. 6 tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder for arbeidstakere i NSB AS og Posten Norge AS. Dessuten gjelder bestemmelsene for arbeidstakere som pr. 1. juli 2001 var ansatt i NSB BA eller Posten Norge BA og som senere overføres til annet selskap i forbindelse med eventuelle utskillelser av deler av selskapenes virksomhet.

Forskriftene 18. juli 1997 nr. 803 og 18. juli 1997 nr. 804 om fortrinnsrett og ventelønn for ansatte i henholdsvis Norges Statsbaner BA og Posten Norge BA, fastsatt med hjemmel i lov om statens jernbanetraffikkselskap § 63 tredje og femte ledd og lov om statens postselskap § 63 tredje og femte ledd, gjelder også for fortrinnsrett og ventelønn etter bestemmelsen her.

Paragrafen her omfatter bare arbeidstaker som mottar oppsigelse før 1. januar 2005.

§ 8 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft straks, med unntak av § 9 som gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 9 Endringer i andre lover

Fra det tidspunkt som framgår av § 8 gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap oppheves.
2. Lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetraffikkselskap oppheves.
3. I følgende bestemmelser skal betegnelsen «statens postselskap» endres til «Posten Norge AS»:

-
- Lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene § 188
- Lov 20. desember 1974 nr. 68 om vegfraktavtaler § 2 første ledd
- Lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel § 8 annet ledd tredje punktum
- Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 79 femte ledd
- Lov 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger (postloven) § 6 første ledd første punktum og § 14

4. I lov 5. juni 1981 nr. 45 om tilsattes representasjon i offentlige virksomheters styrende organer m.v. skal § 1 tredje ledd lyde:

Unntatt fra loven er:

- a. virksomheter som er organisert etter lov om aksjeselskaper eller lov om

Om lov om omdanning av statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA) og statens postselskap (Posten Norge BA) til aksjeselskaper og lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

allmennaksjeselskaper.

- b. virksomheter som er organisert etter lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak,
- c. Norsk Tipping A/S og A/S Vinmonopolet,
- d. Universiteter og *høgskoler*.

5. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs skal § 142 femte ledd lyde:

Med selskap i tredje og fjerde ledd menes aksjeselskap, allmennaksjeselskap, forretningsavdeling av utenlandsk selskap, næringsdrivende stiftelse, boligbyggelag, borettslag, selskap som har til formål å fremme medlemmenes forbruksmessige interesser (samvirke­lag), gjensidig forsikringsselskap og *statsforetak*.

6. I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner skal § 2-1 annet ledd nr. 2 lyde:

2. Posten Norge AS når det etter avtale som nevnt i lov dd.mm.åå nr. xx om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett utfører tjenester for finansinstitusjon.

7. I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper skal § 8-7 fjerde ledd lyde:

(4) Tredje ledd nr 2 gjelder tilsvarende når et *boligbyggelag har* bestemte innflytelse som nevnt i § 1-3 i selskapet.

8. I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper skal § 8-7 fjerde ledd lyde:

(4) Tredje ledd nr 2 gjelder tilsvarende når et *boligbyggelag har* bestemte innflytelse som nevnt i § 1-3 i selskapet.

Forslag til lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

§ 1 Formål

Formålet med loven er å sikre et tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett.

§ 2 Tilbud av grunnleggende banktjenester

Posten Norge AS skal gjennom avtale med finansinstitusjon tilby grunnleggende banktjenester i hele sitt ekspedisjonsnett.

Med grunnleggende banktjenester menes åpning av konti, innbetalinger og innskudd samt utbetalinger og uttak på slike.

§ 3 Taushetsplikt

Taushetsplikt etter lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 18 gjelder tilsvarende for ansatte og revisor i Posten Norge AS når selskapet utfører tjenester for finansinstitusjon.

Taushetsplikt pålagt i medhold av lov om forretningsbanker eller andre lover er ikke til hinder for gjensidig utveksling av opplysninger mellom finansinstitusjonen og selskapet i den utstrekning dette er nødvendig for selskapets utføring av tjenester for finansinstitusjonen.

§ 4 Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
